

egtet og ikke hørte hjemme i Kommunen; jeg sagde til Skolen: saa ophører det Barn at bo hos mig og kommer derhen, hvor det hører hjemme; ud af Skolen skal det. Og det kom det; men kun fordi jeg var i Stand til at fremtvinge det paa denne Maade; ellers havde jeg været det Tyranni underkastet, som det offentlige Skolevæsen fører med sig, og som i dette Tilfælde ytrede sig paa den nævnte Maade.

Dette og meget andet gør, at jeg, foruden at jeg af andre Grunde ynder den private Skole, tillige betragter den som et Værn for Friheden i Skoleundervisningen. Det er denne Betragtning, der har ført til, at der paa Landet er oprettet saakaldte Friskoler, hvad der er ganske det samme, som i Byerne kaldes Privatskoler. Og et Skridt i Retning af det, som jeg er enig med det ærede Medlem fra Aalborg om bør være Idealet: at der gives saa mange som muligt en saa let Adgang som muligt til at opnaa den højeste Undervisning, ser jeg deri, at man støtter Privatskolen paa rimelig Vis, saaledes at den kan udfylde det Hul, som den offentlige Skole ikke kan udfylde, og derigennem skaber denne større Adgang til Frihed paa hele Undervisningsomraadet, som jeg talte om. Jeg vil derfor anbefale, at man stemmer for Bevilningen under Nr. 211.

Ellinger: Som gammelt Medlem af Lønningsudvalget vil jeg støtte den Udtalelse, som det ærede Medlem fra Nykøbing M. (Markvorsen) fremsatte. Jeg finder, det er et fuldstændigt Misbrug af Begrebet personligt Tillæg at forandre en Lønningslov paa den her foreslaaede Maade. Et personligt Tillæg giver man, naar en bestemt Mand bør have en højere Lønning end den, der hjemles ham efter Loven. Men her er der i Virkeligheden slet ikke Tale om personlige Tillæg, men om en Forhøjelse af Gagerne for en Række Stillinger under Hensyn til, at de tilsvarende Stillinger er højere gagerede her i Kommunen. En saadan Misbrug af Begrebet personligt Tillæg bør ikke ske. Naar man mener, at disse Folk bør have højere Løn — ikke fordi andre har højere Løn, men fordi deres Stillinger berettiger dertil —, er der ikke andet for end at skride til en Forandring af Lønningsloven. Man bør ikke gaa den Vej, der her er foreslaaet, thi den fører i Virkeligheden ud i et fuldstændigt Vilderede og Uføre for dem, der Aar efter Aar arbejder med Lønningsforhold. Deri har det ærede Medlem fuldstændig Ret.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Keiser-Nielsen): Blandt de forskellige Ændringsforslag er der egentlig intet, der kan siges at have været et virkeligt Stridspunkt mellem Ministeren og Finansudvalget. En enkelt Undtagelse danner dog maaske Forslaget om Lønforbedring for Funktionærer og Lærere ved Universitetet og Polyteknisk Læreanstalt. Dette Forslag er fremsat af mig paa Grund af, at disse to Institutioner i Aar bestemt kunde have ventet at faa et Lønningslovsforslag fremsat, hvis ikke den nuværende Situation i Europa havde forhindret Fremsettelsen baade af dette og af andre paa-trængende Lønningslovsforslag. De nævnte Institutioner og Ministeriet blev da enige om at søge gennemført en Forbedring af de laveste Lønninger, som daarligt kunde undvære en Forbedring, og man satte da en Grænse ved de, som man sagde, ikke videnskabeligt uddannede. Nu har det ærede Lønningsudvalg i Overensstemmelse med Finansudvalget sat en anden Grænse, en Talgrænse, idet det ikke har ønsket, der skulde gives noget Tillæg, som bragte Lønningen op over 2000 Kr. Jeg har ikke tiltraadt dette, idet jeg fandt min Grænse bedre, og jeg maa altsaa beklage, at jeg ikke har gennemført, hvad jeg kunde have ønsket at gennemføre for disse Institutioner. Men jeg skal alligevel takke baade Lønningsudvalget og Finansudvalget, fordi de har fraveget den Tanke, der først var oppe, nemlig at gaa til en procentvis Forhøjelse af de paagældende Funktionærers Lønninger, idet en saadan vistnok vilde have ført til Uregelmæssigheder og til Uretfærdigheder, særlig i Forholdet mellem de ældre og de yngre af Funktionærerne. Paa disses og paa Institutionernes Vegne kan jeg derfor takke Udvalgene for, at de har foreslaaet Tilskud med Frihed for Ministeriet til at fordele dem efter de Regler, der findes i Universitetskommissionens Betænkning, og som vistnok, i hvert Fald under disse Forhold, bliver de retfærdigste.

Med Hensyn til det Spørgsmaal, der blev rejst af det ærede Medlem fra Kolding (Laursen), den kommende Lønningslov for disse Institutioner, skal jeg sige, hvad jeg vistnok ogsaa har nævnt ved Finanslovens anden Behandling, at det er min Agt — ligesom det er et Løfte, jeg har givet —, dersom de forhaandenværende Krigsforhold er ophørt, naar Rigsdagen samles til Efteraaret, at fremsætte et Lønningslovsforslag i Overensstemmelse med det i Universitetskommissionens Betænkning fremsatte. Det